

BENT U KLAAR VOOR DE NIEUWE WETGEVING VOOR DE GGZ?

De Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (Bopz) beschermt de rechten van cliënten die te maken krijgen met dwang in de zorg. Per 1 januari 2020 wordt deze wet vervangen door twee andere wetten, namelijk de Wet zorg en dwang (WZD) en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz). In deze whitepage informeren wij u graag wat meer over de impact van de Wvvggz.

DE WVGGZ

Hoofddoelen van de Wvvggz

De belangrijkste doelen van deze wet zijn het versterken van de rechtspositie van personen met een psychische stoornis die tegen hun wil zorg krijgen. De wet wil het toepassen van dwang voorkomen en de duur zoveel mogelijk beperken. Zorg op maat moet geboden worden door middel van een integrale zorgmachtiging met zorg aan de patiënt en aandacht voor maatschappelijke deelname. Daarnaast heeft de wet tot doel de kwaliteit van zorg te verhogen door multidisciplinaire voorbereiding en evaluatie van het zorgplan.

Aanleiding

De Bopz is teveel opnamegericht en benadrukt de belangenverschillen tussen patiënt, maatschappij en zorginstelling. De huidige wet regelt alleen de gedwongen behandeling in instelling. Dat is niet altijd in het belang de cliënt.

Wat is er nieuw?

In de Bopz is het criterium 'gevaar voor zichzelf of anderen' bepalend. De Wvvggz ziet een basis voor gedwongen zorg voor de psychiatrische patiënt van wie **stoornis een aanzienlijk risico op ernstige schade** voor zichzelf of anderen veroorzaakt. Dit is een ruimer kader dan de Bopz toestaat.

Dwang mag alleen worden toegepast als andere mogelijkheden van zorg zijn onderzocht en tekortschieten. In dat geval moet er worden gekozen voor de lichtst mogelijk vorm van dwang. In de wet zijn een aantal beginselen verankerd, namelijk dat van:

- Subsidiariteit: is dit beste manier om te bereiken of zijn er andere manieren?
- Proportionaliteit: staat belang in verhouding tot inbreuk?
- Doelmatigheid: dwangtoepassing is voorzienbaar effectief

De dwang mag niet alleen zoals in de Bopz in de instelling, maar ook thuis of op de polikliniek worden toegepast.

Wederkerigheid is een nieuw begrip. Die bestaat eruit dat de overheid kwalitatief goede zorg biedt er een hoogst haalbare mate van maatschappelijke participatie moet worden gewaarborgd. Er moet tijdens verplichte zorg aandacht zijn voor maatschappelijke participatie van cliënt.

Invloed

In de Wvvggz wordt de invloed van de cliënt gedurende de periode van verplichte zorg geregeld. Er moet met de cliënt overlegd en geëvalueerd worden. Verder mag de cliënt aangeven wat de zorg van zijn/haar voorkeur is en moet hierover uitleg worden gegeven in begrijpelijke taal. Hulpverleners moeten zoveel mogelijk aan de wensen van de cliënt tegemoetkomen, tenzij dit in strijd is met goede hulpverlening.

Familieleden en andere direct betrokkenen worden meer betrokken bij de beslissing of verplichte zorg nodig is. Familievertrouwenspersonen zullen advies en bijstand geven aan familieleden en andere directbetrokkenen van (on)vrijwillig opgenomen personen.

WAT IS ER NODIG?

Om adequaat te kunnen reageren op de nieuwe wetgeving is het van belang dat u als klachtenfunctionaris, cliëntvertrouwenspersoon, beleidsfunctionaris of zorgmanager goed geïnformeerd bent over de komende veranderingen die niet alleen de positie van de cliënt, maar ook hun eigen rol zal beïnvloeden.

VERSTERK UW KENNIS EN VAARDIGHEDEN OVER DE IMPACT VAN DE WVGZ OP UW ZORGVERLENINGS- EN KLACHTENBEHANDELINGSPROCES

Quasir biedt een tweedaagse training '[Klachtenmanagement voor de GGZ](#)'. Deze training, waarbij gewerkt met een acteur, geeft onder andere een inkijk in de huidige en de veranderende wetgeving. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan verschillende vraagstukken zoals:

- Wat is de invloed van een psychiatrische aandoening op de onvrede en het uiten van klachten?
- Hoe kan de kern van de onvrede worden achterhaald en welke benaderingsvormen zijn effectief bij de klachtoplossing van cliënten met verschillende typen stoornissen?

De training vindt plaats op 26 maart en 9 april in het Quasir opleidingscentrum te Almere, maar kan ook als incompany training worden georganiseerd. Ga voor meer informatie naar www.quasir.nl.

Quasir adviseert en ondersteunt uw instelling graag bij het implementeren van de veranderingen die betrekking hebben op de nieuwe wetgeving en impact hiervan op de rol van bijvoorbeeld uw klachtenfunctionarissen en cliëntenvertrouwenspersonen.

MEER INFORMATIE?

Wilt u meer informatie over de Quasir opleidingen en trainingen op het gebied van wetgeving, klachten- en verbetermanagement, calamiteitenonderzoek, het organiseren van spiegelgesprekken of wilt u een quick scan of uw organisatie en functionarissen voldoen aan de eisen vanuit de Wkkgz, de Wzd of de Wvvgz? U kunt zich hiervoor via 0561 - 618711 telefonisch in verbinding stellen met het secretariaat van Quasir. Ook kunt u contact opnemen via het contactformulier op de website van Quasir.

[Door Marijke Levelink, Quasir, Expertisecentrum klachten, calamiteiten en geschillen Zorg en Welzijn](#)